

Ministerstwo
Cyfryzacji

R O D O

DLA
ADMINISTRACJI

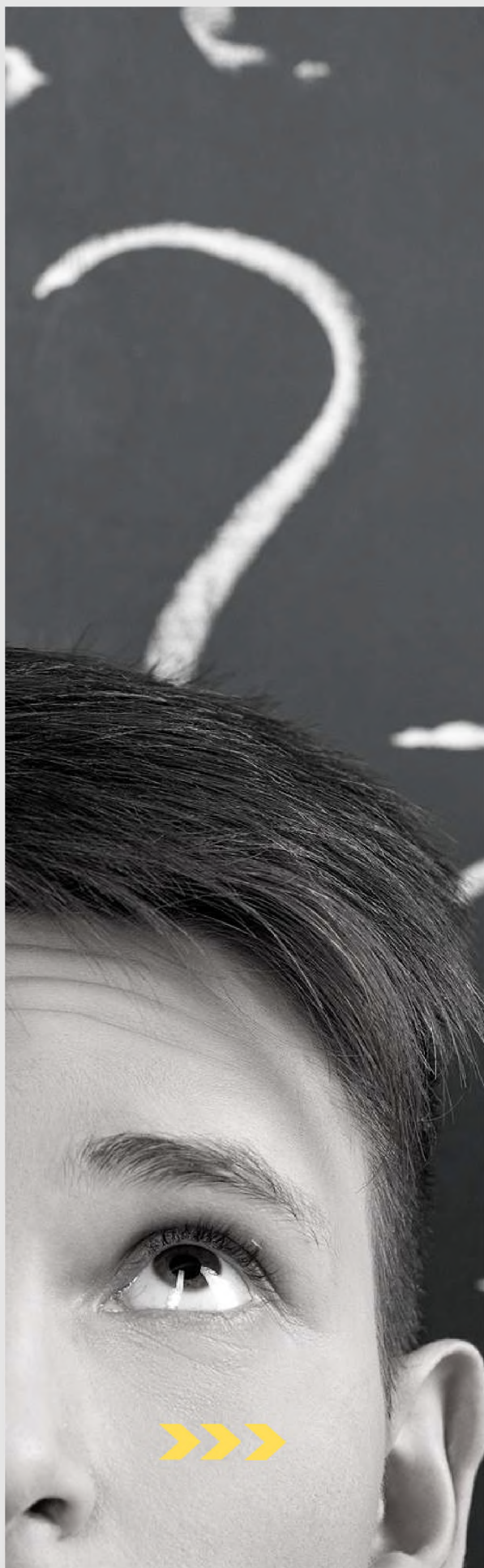

?

/

SPIS TREŚCI >>>

1. Czy upoważnienia do przetwarzania danych osobowych udzielone pracownikom na podstawie ustawy z 1997 r. zachowują ważność? ..... s. 6
2. Czy akty podstawowe (rozporządzenia, akty prawa miejscowego) mogą stanowić źródło obowiązku administratora, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c RODO, a jeśli tak, to w jakich sytuacjach? ..... s. 7
3. Czy organ publiczny realizując prawa osoby, której dane dotyczą, o których mowa w art. 16 – 22 RODO, np. podczas rozpatrywania żądania usunięcia danych lub sprzeciwu wobec przetwarzania, powinien prowadzić postępowanie administracyjne zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego i kończyć sprawę decyzją administracyjną, jednocześnie wykonując w trakcie tego postępowania obowiązki określone w KPA (m.in. zawiadamianie strony o przysługujących uprawnieniach, o zebraniu materiału dowodowego, o możliwości zapoznania się z aktami sprawy przed wydaniem decyzji)? ..... s. 9
4. W jaki sposób spełnić obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 14 RODO w stosunku do osoby wskazanej do kontaktu w umowie zawieranej przez podmiot publiczny? ..... s. 11
5. Czy transmitowanie on-line posiedzeń Rady Gminy, Rady Powiatu oraz Sejmików Województwa bez anonimizacji imion i nazwisk osób uczestniczących w posiedzeniach (w tym gości) pozostaje w pełnej zgodności z RODO? ..... s. 12
6. Parlamentarzyści kierują do Ministerstw wystąpienia, które dotyczą indywidualnych spraw obywateli - wystąpienia takie zawierają dane osobowe tych osób. Jednocześnie nie informują czy ww. osoby wyraziły zgodę na przetwarzanie ich danych. W procesie przygotowania projektu odpowiedzi dla Parlamentarzysty korespondencja musi zostać przesłana dalej np. do wewnętrznych komórek czy też na zewnątrz, tj. np. do poszczególnych np. służb, w celu uzyskania stanowiska, na podstawie którego zostanie opracowana odpowiedź. Jak należy postępować w opisanym powyżej przypadku? Trzeba podkreślić, że Ministerstwo nie posiada możliwości kontaktowania się z osobą, której dotyczy wystąpienie. .... s. 14

7. Czy Parlamentarzyście można przekazać dane osobowe w przypadku wystąpienia na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła lub senatora? ..... s. 15
8. Czy ustawowe upoważnienie do kontroli lub audytu uprawnia do przetwarzania danych bez dodatkowego (odrębnego) dokumentu? ..... s. 16
9. Czy podstawą prawną przetwarzania danych osobowych przez organy administracji publicznej może być zgoda osoby, które dane dotyczą (art. 6 ust. 1 lit a RODO)? Jakie są podstawowe różnice pomiędzy przetwarzaniem danych osobowych przez organy administracji publicznej na podstawie zgody (art. 6 ust. 1 lit a RODO), a w oparciu o inne podstawy? ..... s. 17
10. Czy organizując imprezę masową np. na plakacie musi być zawarta informacja, iż uczestnictwo jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację wizerunku np. na stronie urzędu (czy tutaj już wchodzimy w ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych)? ..... s. 18
11. Umieszczanie np. na stronach internetowych fotorelacji z imprezy kulturalnych i innych wydarzeń, zawierających zdjęcia uczestników, w tym też pojedynczych zdjęć laureatów podczas wręczenia nagród – czy dotychczasowa praktyka i orzecznictwo, wskazujące na to, że publikacja wizerunku nie wymaga zgody osoby, jeżeli wizerunek jest częścią większej całości (np. zdjęcie publiczności na koncercie) powinna zostać zweryfikowana? Czy można publikować zdjęcia z imprez z udziałem mieszkańców gminy i pracowników urzędu na stronach internetowych i w mediach społecznościowych? ..... s. 19
12. Czy złożenie oświadczenia RODO o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną jest wymagane każdorazowo czy raz złożone wystarczy? Czy na klauzulach informacyjnych powinniśmy pobierać podpisy klientów/interesantów? Czy można na dole wniosku dopisać zdanie „oświadczam, że zapoznałem się z klauzulą informacyjną i znam przysługujące mi prawa” i tam zbierać podpisy (zgodnie z zasadą rozliczalności)? ..... s. 20
13. Czy czytelnik, który skończył 16 lat może założyć kartę i wypełnić zobowiązanie (gdzie potwierdza znajomość regulaminu oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych) oraz podpisać klauzulę informacyjną? ..... s. 21

14. RODO a przekazywanie spraw zgodnie z właściwością – czy spełniać obowiązek informacyjny w rozumieniu RODO skoro powiadamy tylko interesanta, zgodnie z Kpa, o przekazaniu jego sprawy (do załatwienia) innemu urzędowi właściwemu w sprawie? ..... s. 22
15. Publikacja imion i nazwisk pracowników urzędu (bez anonimizacji) w protokołach z komisji rady i sesji rady gminy. .... s. 22
16. Czy po zawarciu umowy, o której mowa w art. 28 RODO, administrator powinien/może nadawać pracownikom podmiotu przetwarzającego lub samemu temu podmiotowi upoważnienia do przetwarzania danych? ..... s. 23
17. Czy z lekarzem/ośrodkiem medycyny pracy należy zawrzeć umowę powierzenia? ..... s. 23
18. Czy z firmą prowadzącą szkolenia BHP należy zawrzeć umowę powierzenia? ..... s. 24
19. Czy w przypadku Karty Dużej Rodziny, gdzie administratorem jest Burmistrz/Wójt, należy zawrzeć umowę powierzenia danych osobowych z Kierownikiem OPS? ..... s. 25

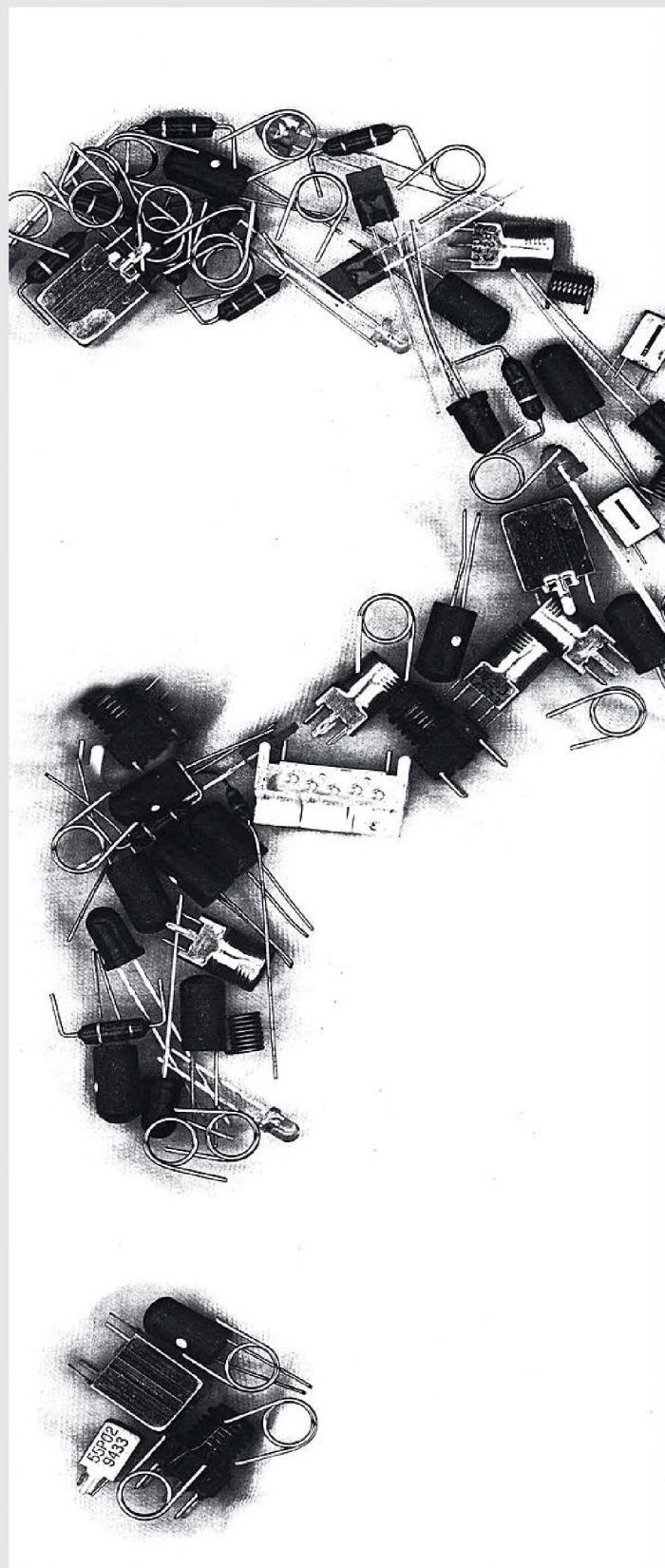

20. Czy podczas organizacji i przeprowadzenia wyborów powinniśmy zachować jakieś szczególne warunki ostrożności podczas przetwarzania danych – przykład spis wyborczy-wyborca podchodzi po kartę głosowania jednocześnie odnajdując się w spisie w którym znajdują się dane osobowe innych osób tj. imię, nazwisko, adres zamieszkania oraz podpis świadczący o obecności w lokalu wyborczym? Czy powinniśmy wyposażyć lokal wyborczy w nakładki uniemożliwiające odczytanie danych osobowych innych osób? ..... s. 26
21. Czy główna księgowa przekazując tzw. „pasek wynagrodzeniowy” może przekazać konkretną pulę takich pasków do kierowników, którzy rozdadzą to w swoich wydziałach wszystkim pracownikom czy indywidualnie każdy powinien się zgłaszać do księgowej po odbiór takiego paska jeśli będzie zainteresowany? ..... s. 27
22. Czy na liście obecności można wymienić na jednej stronie kilku pracowników w kolumnach, czy każdy pracownik powinien mieć oddzielną stronę? ..... s. 28
23. Czy Powiatowy Rzecznik Konsumentów ma obowiązek informowania konsumentów w związku z RODO? (czy musi przekazywać klauzulę informacyjną dla swoich interesantów) ..... s. 29

24. Niektóre Zespoły ds. Orzekania, gdzie funkcje IOD pełni osoba z firmy zewnętrznej twierdzą, że obowiązek informacyjny będzie wystarczający poprzez wywieszenie owej informacji na tablicy ogłoszeń i stronie BIP jednostki. Proszę o wyjaśnienie tejże kwestii. .... s. 30
25. Jaka dokumentacja jest niezbędna w kwestii RODO w jednostce samorządowej (czy można określić jednoznacznie minimalny zakres takiej dokumentacji)? ..... s. 31
26. RODO a ustawa o cyberbezpieczeństwie. .... s. 32
27. Jak należy uregulować przetwarzanie danych osobowych w umowach zawieranych po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, których stronami będą stacje fiskalne Skarbu Państwa reprezentowane przez dyrektora generalnego (w ramach jego kompetencji) oraz spółka świadcząca usługi utrzymania systemów informatycznych. .... s. 33

PYTANIE 1.

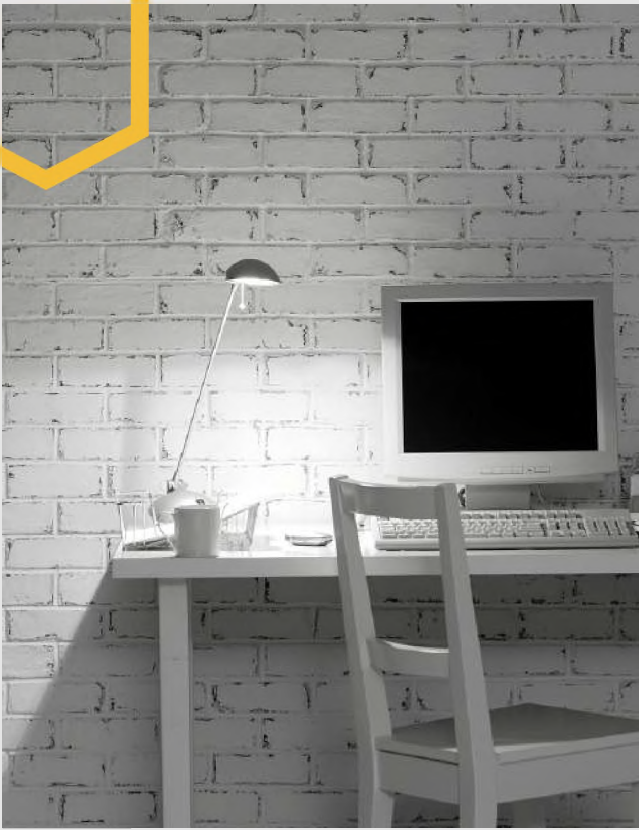
Czy upoważnienia do przetwarzania danych osobowych udzielone pracownikom na podstawie ustawy z 1997 r. zachowują ważność?

Jeśli precyzyjnie określają zakres upoważnienia i jest on zgodny z nowymi politykami bezpieczeństwa, to tak. Jeżeli w dotychczasowych upoważnieniach wskazana była stara podstawa prawna ich wydania (ustawa o ochronie danych osobowych z 1997 r.), takie upoważnienia należy zmienić, powołując się na obowiązujące przepisy.

RODO, w przeciwieństwie do ustawy z 1997 r., nie narzuca jednego modelu zarządzania uprawnieniami pracowników do przetwarzania danych osobowych. A więc, może być to zarówno upoważnienie do przetwarzania danych osobowych jak i wpisanie zakresu czynności przetwarzania w regulamin wewnętrzny komórki organizacyjnej, opis stanowiska pracy czy też rejestr czynności przetwarzania, rozbudowany o informacje o osobach lub komórkach realizujących poszczególne czynności.

Ważne jest, by administrator, zgodnie z zasadą rozliczalności, był w stanie wykazać jakie czynności przetwarzania wykonują konkretni pracownicy i z czego wynika ich umocowanie.

PYTANIE 2.

Czy akty podstawowe (rozporządzenia, akty prawa miejscowego) mogą stanowić źródło obowiązku administratora, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c RODO, a jeśli tak, to w jakich sytuacjach?

RODO nie przesądza jednoznacznie, jaka powinna być ranga aktu prawnego, będącego źródłem obowiązku administratora, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c RODO. Uzasadnione jest zatem przyjęcie, iż taki obowiązek prawny może być regulowany w aktach o różnej randze – nie tylko w ustawach i ratyfikowanych umowach międzynarodowych.

Jako podstawowy punkt odniesienia przyjąć należy art. 87 Konstytucji RP, który stanowi, iż źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia (ust. 1). Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego (ust. 2).

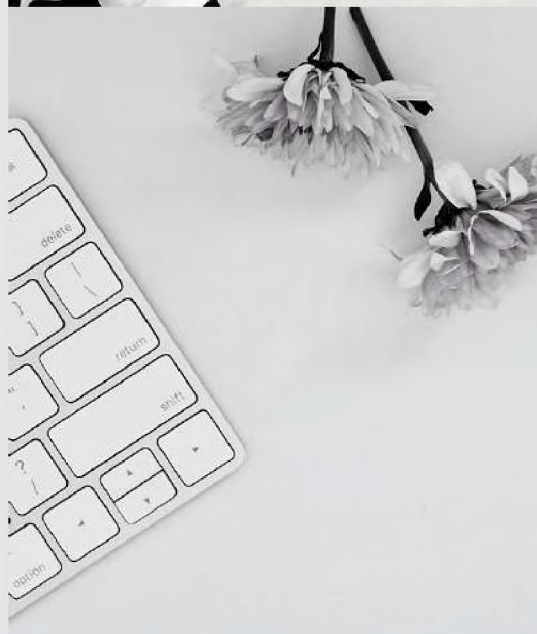
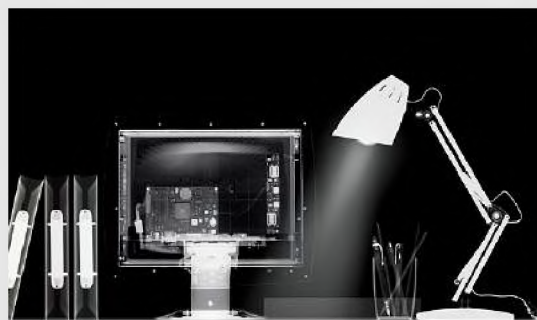

Co prawda, zgodnie z motywem 41. RODO, w przypadku gdy w rozporządzeniu 2016/679 jest mowa o podstawie prawnej lub akcie prawnym, niekoniecznie wymaga to przyjęcia aktu prawnego przez parlament. Jednakże, jak zastrzega dalej ustawodawca unijny, wymagania te wynikać muszą z porządku konstytucyjnego danego państwa członkowskiego. I tak, pojęcie podstaw prawnych rozpatrywać należy przez pryzmat źródeł prawa wskazanych w art. 87 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, ze szczególnym naciskiem na charakter przepisów o ochronie danych osobowych i wymagań względem nich wynikających - przepisów art. 7 i 8 ust. 2 EKPC [Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie 04.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)] oraz art. 52 ust. 1 KPP [Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r.)], a dalej zasad wyrażonych w art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 1 i 5 Konstytucji RP. Co oznacza, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie prawa i nie naruszają istoty wolności i praw. Akty niższego rzędu, takie jak rozporządzenia, operować mogą więc wyłącznie w granicach delegacji ustawowej, która musi w sposób jasny i precyzyjny wskazywać cele przetwarzania danych tak, by zapewnić podmiotom danych świadomość i przewidywalność przetwarzania ich danych osobowych (art. 6 ust. 3 zd. 2 RODO). Z uwzględnieniem tych ograniczeń i zasad, jak wskazuje w dalszej części przywołanego przepisu ustawodawca unijny, fakultatywnie podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie rozporządzenia 2016/679, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX.

PYTANIE 3.

Czy organ publiczny, realizując prawa osoby, której dane dotyczą, o których mowa w art. 16 – 22 RODO, np. podczas rozpatrywania żądania usunięcia danych lub sprzeciwu wobec przetwarzania, powinien prowadzić postępowanie administracyjne zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego i kończyć sprawę decyzją administracyjną, jednocześnie wykonując w trakcie tego postępowania obowiązki określone w KPA (m.in. zawiadomienie strony o przysługujących uprawnieniach, o zebraniu materiału dowodowego, o możliwości zapoznania się z aktami sprawy przed wydaniem decyzji)?

Realizując prawa osoby, której dane dotyczą w zakresie art. 16 – 22 RODO organ publiczny nie ma obowiązku prowadzić postępowania administracyjnego zgodnie z KPA, gdyż instrukcje co do sposobu realizacji tych praw są zawarte w samym RODO w motywie 59, jak również w art. 12. Przepisy te wyraźnie wskazują na ułatwienie procedury realizacji praw osób, których dane dotyczą. W art. 5 ust. 2 zdanie drugie ustawy o ochronie danych osobowych, który dotyczy ograniczenia stosowania art. 15 ust. 1-3 RODO, mowa jest wyłącznie o odpowiednim stosowaniu art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego. Administrator danych ma obowiązek zapewnić pełną rozliczalność przetwarzanych danych, czyli dokładnie wiedzieć kto i kiedy wykonuje operacje na danych osobowych oraz jakiego rodzaju są to operacje. Usunięcie danych na wniosek osoby, której dane dotyczą, sprostowanie tych danych, czy też ograniczenie ich przetwarzania z jednej strony wymaga potwierdzenia tożsamości tej osoby, z drugiej potwierdzenia rozliczalności działań podejmowanych przez umocowany do tego personel administratora.

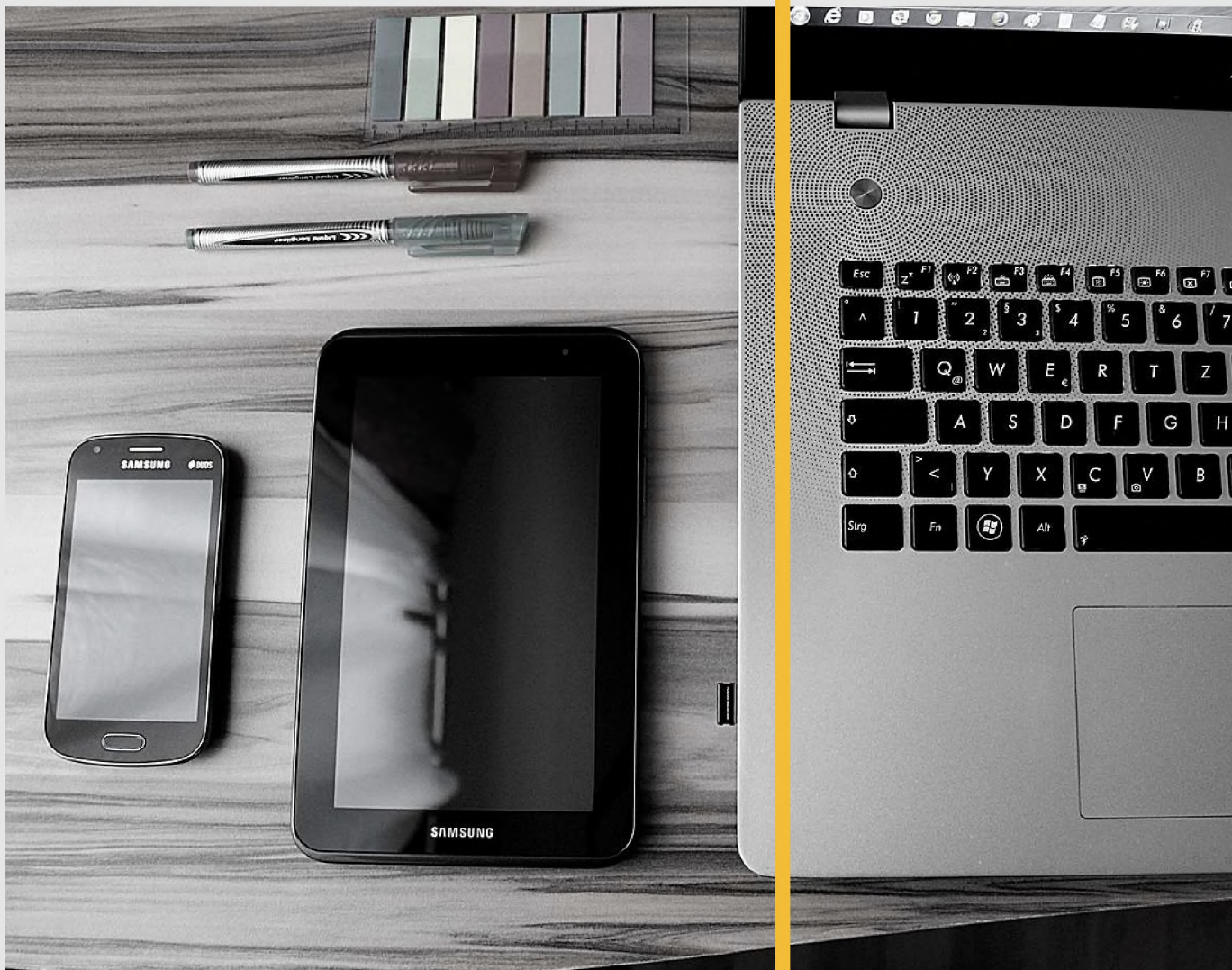

Dlatego, w pierwszej kolejności należy wykazać się takim żądaniem od osoby, której dane dotyczą. Mimo, że przepisy wprost nie mówią w jakiej postaci powinien być złożony wniosek o usunięcie, sprostowanie czy ograniczenie przetwarzania danych, należałoby wewnętrznie ustalić taką procedurę składania tego typu wniosków, aby można było do nich się odnieść np. podczas kontroli (czyli nie mogę powiedzieć, że ktoś mnie o to poprosił telefonicznie, czy nawet osobiście) oraz, aby można było zweryfikować tożsamość tej osoby. Może to być np. e-mail, ale podpisany podpisem kwalifikowanym, chyba, że korespondencja do tej pory odbywała się wyłącznie mailowo z konkretnego, znanego obu stronom adresu. Mogą to również być wszelkie formy składania podań, które są znane z KPA itp. Ważne jednak jest to, aby nie utrudniać składania wniosków. Również forma odpowiedzi powinna być dostosowana do rodzaju i wagi wniosku. Inaczej rozpatrzmy wniosek o usunięcie adresu mailowego z bazy newslettera, a inaczej rozpatrzmy wniosek o usunięcie danych osoby np. w sprawie związanej z zadłużeniem.

PYTANIE 4.

Czy należy spełniać obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 14 RODO w stosunku do osoby wskazanej do kontaktu w umowie zawieranej przez podmiot publiczny?

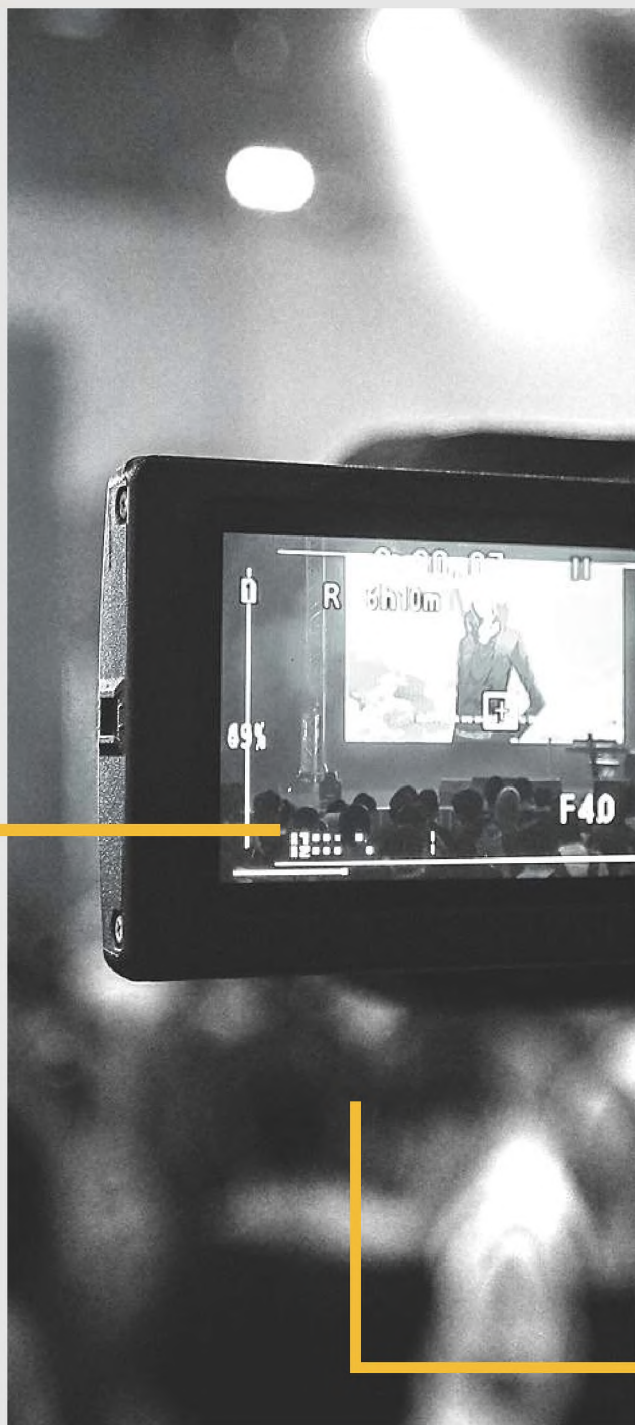
Osoba wskazana do kontaktu przez podmiot publiczny, co do zasady, ma wiedzę na temat celu przekazywania jej danych innemu administratorowi i zna tożsamość tego administratora. W szczególności dotyczy to sytuacji w której osoba ta brała udział przy negocjowaniu treści umowy lub przygotowaniu oferty wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. A zatem obowiązek ten nie ma zastosowania wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą dysponuje już niezbędnymi informacjami na temat administratora (art. 14 ust. 5 lit. a RODO).

PYTANIE 5.

Czy transmitowanie on-line posiedzeń Rady Gminy, Rady Powiatu oraz Sejmików Województwa bez anonimizacji imion i nazwisk osób uczestniczących w posiedzeniach (w tym gości) pozostaje w pełnej zgodności z RODO?

Zasada jawności i dostępności do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej została przewidziana w Konstytucji RP, w ustawach o samorządzie gminnym, samorządzie powiatowym i samorządzie województwa, a także w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Przebieg obrad rady gminy ma być obowiązkowo utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących (nie tylko dźwięk, ale i obraz), co wprost wynika ze znowelizowanych w tym roku przepisów ustaw o samorządzie gminnym, samorządzie powiatowym i samorządzie województwa (które będzie miał zastosowanie do kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następujących po kadencji, w czasie której przepis ten wszedł w życie). Co więcej, jednostki samorządu terytorialnego będą zobowiązane do udostępniania nagrań sesji w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. Ewentualna anonimizacja może być konieczna, ale dopiero na etapie publikacji nagrań – i to tylko w zakresie, w jakim udostępnienie określonych informacji naruszałoby prywatność osoby fizycznej, np. wówczas, gdy wiązałoby się z ujawnieniem szczególnych kategorii danych osobowych.

Jeśli chodzi o przetwarzanie danych osobowych osób uczestniczących w sesji, to nie ma konieczności uzyskiwania ich zgody, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze. Wskazane przepisy ustaw szczególnych nakładają na gminę obowiązki, dla realizacji których niezbędne jest przetwarzanie danych osobowych uczestników sesji.

Ponadto zgodnie z art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zgoda osoby fizycznej na rozpowszechnianie jej wizerunku nie jest wymagana w szczególności, gdy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza lub chodzi o wizerunek osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych.

Jeśli chodzi o obowiązek informacyjny, to RODO nie precyzuje, w jakiej formie powinien on być spełniony. Może to być informacja pisemna, elektroniczna, a w niektórych przypadkach nawet ustna. Zgodnie z zasadą rozliczalności administrator danych powinien umieć wykazać, że wypełnił obowiązek informacyjny zgodnie z wymogami RODO. Klauzula informacyjna może być również zamieszczona np. w ogłoszeniu o sesji rady gminy (rady powiatu, sejmiku województwa) czy w widocznym miejscu przed wejściem na salę obrad.

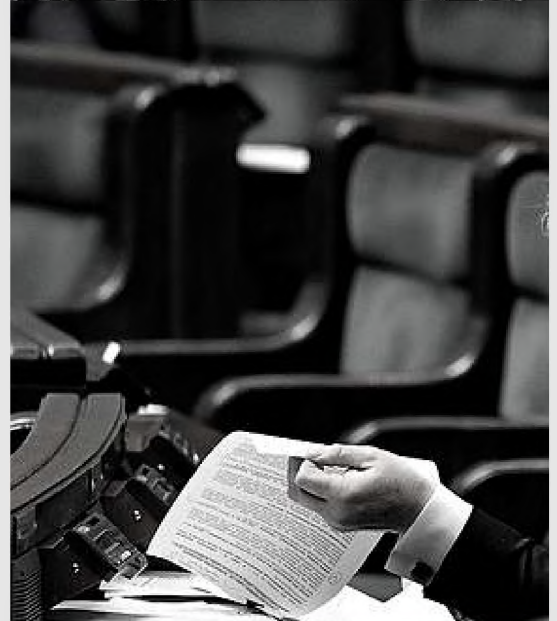

PYTANIE 6.

Parlamentarzyści kierują do Ministerstw wystąpienia, które dotyczą indywidualnych spraw obywateli. Wystąpienia takie zawierają dane osobowe tych osób. Jednocześnie nie informują czy ww. osoby wyraziły zgodę na przetwarzanie ich danych. W procesie przygotowania projektu odpowiedzi dla Parlamentarzysty korespondencja musi zostać przesłana dalej np. do wewnętrznych komórek czy też na zewnątrz, tj. np. do poszczególnych służb, w celu uzyskania stanowiska, na podstawie którego zostanie opracowana odpowiedź. Jak należy postępować w opisanym przypadku? Trzeba podkreślić, że Ministerstwo nie posiada możliwości kontaktowania się z osobą, której dotyczy wystąpienie.

W omawianym przypadku Ministerstwo przetwarza dane obywatela na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO, a więc przyjmuje, że przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego, ciążącego na administratorze (wynikającego z przepisów ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora) i w związku z tym wykonuje wszystkie niezbędne działania w celu udzielenia odpowiedzi posłowi lub senatorowi. Na tej samej podstawie dane przetwarza poseł lub senator, zatem nie jest konieczne pozyskiwanie zgody osoby, której dane dotyczą, na ich przetwarzanie.

W opisanym przykładzie, uwzględniając okoliczność, że Ministerstwo nie posiada możliwości kontaktowania się z osobą, której dotyczy wystąpienie, należy stwierdzić, że jest ono zwolnione z konieczności wykonywania obowiązku informacyjnego na mocy art. 14 ust. 5 lit. b RODO.

PYTANIE 7.

Czy Parlamentarzyście można przekazać dane osobowe w przypadku wystąpienia na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła lub senatora?

W opisywanym przypadku należy uznać, że parlamentarzysta przetwarza dane osobowe na podstawie ciążącego na nim obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 6 ust. 1 lit. c RODO). Obowiązki takie wynikają z przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Zgodnie z art. 19 ust. 1 tej ustawy, w wykonywaniu mandatu, poseł lub senator ma prawo, jeżeli nie narusza dóbr osobistych innych osób, do uzyskiwania informacji i materiałów, wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się te informacje i materiały, oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej.

Zgodnie z art. 20. ust. 1. poseł lub senator ma prawo podjąć – w wykonywaniu swoich obowiązków poselskich lub senatorskich – interwencję w organie administracji rządowej i samorządu terytorialnego, zakładzie lub przedsiębiorstwie państwowym oraz organizacji społecznej, a także w jednostkach gospodarki niepaństwowej dla załatwienia sprawy, którą wnosi we własnym imieniu albo w imieniu wyborcy lub wyborców, jak również zaznajamiać się z tokiem jej rozpatrywania. Jak wskazano w ust. 2, organy i jednostki, wymienione w ust. 1, wobec których poseł lub senator podjął interwencję, są obowiązane najpóźniej w ciągu czternastu dni powiadomić posła lub senatora o stanie rozpatrywania sprawy i w terminie uzgodnionym z posłem lub senatorem ostatecznie ją załatwić. Z kolei w ust. 3. wskazano, że kierownicy organów i jednostek, o których mowa w ust. 1, są obowiązani niezwłocznie przyjąć posła lub senatora, który przybył w związku ze sprawą wynikającą z wykonywania jego mandatu, oraz udzielić informacji i wyjaśnień dotyczących sprawy.

Parlamentarzysta nie ma zatem obowiązku uzyskiwania zgody osoby, której dane dotyczą, na ewentualne przekazanie jej danych. W swoim działaniu musi jednak – jako administrator – przestrzegać zasad wynikających z art. 5 RODO, w tym zasady minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c RODO). Nie zawsze bowiem przekazanie danych osobowych będzie konieczne dla realizacji konkretnego zadania.

PYTANIE 8.

Czy ustawowe upoważnienie do kontroli lub audytu uprawnia do przetwarzania danych bez dodatkowego (odrębnego) dokumentu?

Opierając się na koncepcji ustawowego upoważnienia, należy uznać, że w przypadku kontrolerów realizujących swoje obowiązki, zgodnie z ustawą o kontroli w administracji rządowej, upoważnienie do przetwarzania danych osobowych wynika wprost z art. 22 pkt 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej i nie wymaga dodatkowych dokumentów.

Zgodnie z art. 29 RODO, każda osoba działająca z upoważnienia administratora i mająca dostęp do danych osobowych, przetwarza je wyłącznie na polecenie administratora, chyba że wymaga tego prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego. Analizując przytoczony zapis, należy wskazać, że zarówno kontrolerzy, jak również audytorzy działają na podstawie prawa państwa członkowskiego.

W przypadku kontrolerów, którzy przeprowadzają czynności kontrolne poza jednostką, w której są zatrudnieni, działają na podstawie przepisów prawa np. ustawa o kontroli w administracji publicznej, ustawa o NIK. Przywołana ustawa o kontroli w administracji publicznej w art. 22 pkt 4 jednoznacznie wskazuje, że w trakcie czynności kontrolnych kontroler ma prawo przetwarzać dane osobowe niezbędne do przeprowadzenia kontroli. W przypadku audytorów występują obydwa elementy wskazane w art. 29 RODO tj. audytor działa na polecenie administratora oraz posiada upoważnienie ustawowe wynikające z art. 282 ustawy o finansach publicznych tj.

„audytor wewnętrzny ma prawo wstępu do pomieszczeń jednostki oraz wglądu do wszelkich dokumentów, informacji i danych oraz do innych materiałów związanych z funkcjonowaniem jednostki, w tym utrwalonych na elektronicznych nośnikach danych, jak również do sporządzania ich kopii, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej”.

A zatem do realizacji zadań przewidzianych przepisami prawa zarówno kontroler jak i audytor posiadają ustawowe upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.

PYTANIE 9.

Czy podstawą prawną przetwarzania danych osobowych przez organy administracji publicznej może być zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 6 ust. 1 lit. a RODO)? Jakie są podstawowe różnice pomiędzy przetwarzaniem danych osobowych przez organy administracji publicznej na podstawie zgody (art. 6 ust. 1 lit. a RODO), a w oparciu o inne podstawy?

Przepisy RODO ani przepisy prawa krajowego nie zabraniają organom administracji publicznej przetwarzania danych osobowych na podstawie zgody osoby, od której dane te pochodzą. Zgodnie z art. 6 ust. 1 zdanie ostatnie RODO, organy publiczne, w ramach realizacji zadań, nie mogą jedynie przetwarzać danych osobowych w oparciu o przesłankę prawnie uzasadnionych interesów (art. 6 ust. 1 lit. f RODO). RODO nie zawiera jednak takiego zakazu w odniesieniu do przetwarzania wykonywanego na podstawie innych przesłanek, w tym zgody osoby, której dane dotyczą.

Jeżeli jednak przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, ma ona możliwość jej wycofania, a także prawo żądania od organu administracji publicznej niezwłocznego usunięcia swoich danych. Organ administracji publicznej może odmówić uwzględnienia tego żądania, jeżeli istnieje inna niż zgoda podstawa prawna przetwarzania. Sytuacja taka może mieć miejsce w szczególności w przypadku, gdy osoba której dane dotyczą wystąpiła do organu z pismem, które nie jest załatwiane w trybie postępowania administracyjnego. Pismo takie podlega jednak rejestracji w organie i udzielana jest na nie odpowiedź, która może podlegać obowiązkowi archiwizacji, zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym.

Innym przykładem przetwarzania danych na podstawie zgody przez organ administracji publicznej jest sytuacja, w której urzędowy formularz (którego zakres reguluje przepis prawa) będzie dodatkowo przewidywał możliwość podania przez osobę, której dane dotyczą, jej danych kontaktowych (nr telefonu, adres e-mail). Wówczas przesłanką przetwarzania tych dodatkowych danych, udostępnianych na zasadzie dobrowolności, stanowić będzie zgoda osoby (art. 6 ust. 1 lit. a RODO). W takiej sytuacji konieczne jednak będzie poinformowanie osoby, której dane dotyczą, o możliwości wycofania zgody oraz dobrowolności jej wyrażenia, a także wyraźne wskazanie w klauzuli informacyjnej, że zgoda dotyczy wyłącznie dodatkowych danych, pozostałe są bowiem pozyskiwane na podstawie uregulowanego w przepisach prawa obowiązku.

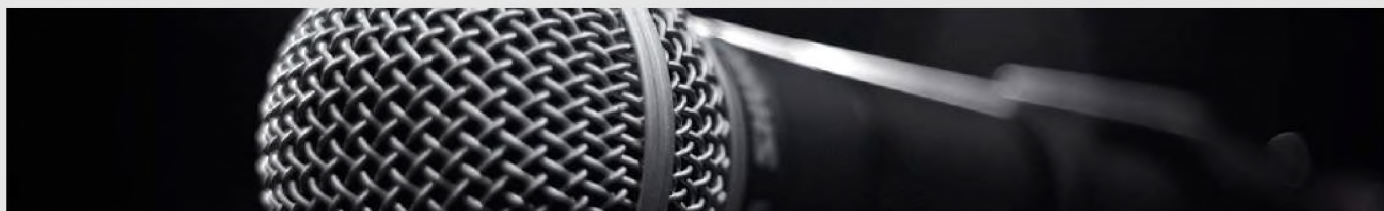
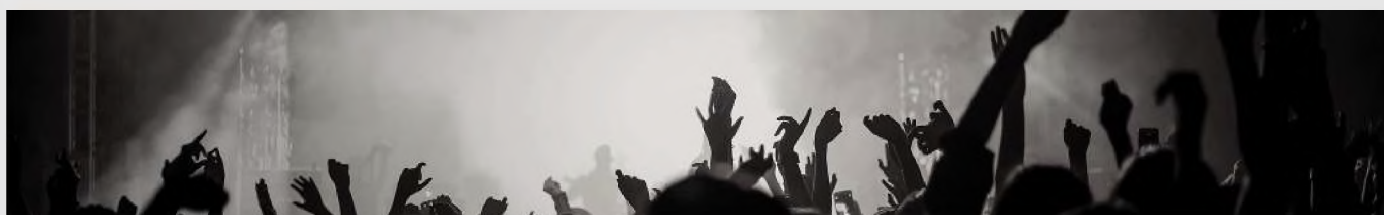

PYTANIE 10.

Czy organizując imprezę masową np. na plakacie musi być zawarta informacja, iż uczestnictwo jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację wizerunku np. na stronie urzędu (czy to zakres ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)?

Fotografowanie imprezy, w której bierze udział większa liczba osób nie musi wymagać na gruncie RODO zgody każdej osoby, biorącej udział w wydarzeniu, na utrwalenie jej wizerunku. Punktem wyjścia jest ustalenie, czy wizerunek osób fotografowanych w danych okolicznościach stanowi dane osobowe (art. 4 ust. 1 RODO). Jeżeli wizerunek osoby (fotografia, nagranie) stanowi dane osobowe, to zgoda na przetwarzanie danych każdej osoby nie będzie konieczna, jeżeli przed wejściem na wydarzenie widnieje informacja, że jest ono fotografowane/nagrywane oraz informacja ta zawiera wskazanie odpowiedniej podstawy prawnej. Należy jednak pamiętać, że zgoda nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych wynikającą z RODO oraz o wymogach mogących wynikać z innych przepisów, np. zezwolenie na rozpowszechnienie wizerunku, o którym mowa w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

PYTANIE 11.

Umieszczanie np. na stronach internetowych fotorelacji z imprezy kulturalnych i innych wydarzeń, zawierających zdjęcia uczestników, w tym też pojedynczych zdjęć laureatów podczas wręczenia nagród – czy dotychczasowa praktyka i orzecznictwo, wskazujące na to, że publikacja wizerunku nie wymaga zgody osoby, jeżeli wizerunek jest częścią większej całości (np. zdjęcie publiczności na koncercie) powinna zostać zweryfikowana? Czy można publikować zdjęcia z imprez z udziałem mieszkańców gminy i pracowników urzędu na stronach internetowych i w mediach społecznościowych?

Dziennikarz, fotoreporter wykonujący zdjęcia na zlecenie redakcji lub w ramach działalności prasowej może wykonywać takie zdjęcia bez zgody osób fotografowanych, jeśli celem zdjęć wykonywanych w ramach działalności dziennikarskiej czy prasowej jest przygotowanie realizacji prasowej imprez typu: koncerty, strajki, wiece publiczne. W tym zakresie zbieranie danych i ich przetwarzanie jest zwolnione z obowiązku pozyskiwania zgody na mocy art. 85 RODO w zw. z art. 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

PYTANIE 12.

Czy złożenie oświadczenia RODO o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną jest wymagane każdorazowo czy raz złożone wystarczy? Czy na klauzulach informacyjnych powinniśmy pobierać podpisy klientów/interesantów? Czy można na dole wniosku dopisać zdanie „oświadczam, że zapoznałem się z klauzulą informacyjną i znam przysługujące mi prawa” i tam zbierać podpisy (zgodnie z zasadą rozliczalności)?

Przepisy RODO nie wymagają składania oświadczeń o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną. Z punktu widzenia zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2 RODO) konieczne jest jedynie, aby administrator był w stanie wykazać przestrzeganie przepisów RODO, w tym również udzielenie osobie, której dane dotyczą, wszystkich informacji, o których mowa w art. 13 i 14 RODO.

Obowiązek informacyjny spełniamy tylko raz przy pozyskiwaniu danych osobowych (jeżeli otrzymujemy dane bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą (art. 13)), najpóźniej w ciągu miesiąca od pozyskania danych lub przy pierwszym kontakcie z osobą, której dane dotyczą (w przypadku pozyskania danych z innego źródła, niż osoba której dane dotyczą (art. 14)), chyba, że nastąpiła istotna zmiana w treści pierwotnie przekazanych informacji. Jak wskazuje Grupa Robocza art. 29 w Wytycznych dotyczących przejrzystości na mocy rozporządzenia 2016/679 (WP260): „Administrator powinien przestrzegać tych samych zasad przy przekazywaniu zarówno pierwotnego oświadczenia/informacji dotyczących ochrony prywatności, jak i wszelkich dalszych istotnych lub merytorycznych zmian w tym oświadczeniu/ informacji. Przy ocenie tego, co jest istotną lub merytoryczną zmianą administratorzy powinni wziąć pod uwagę wpływ na osoby, których dane dotyczą (w tym ich zdolność do korzystania z przysługujących im praw), i to, jak bardzo nieoczekiwana/zaskakująca byłaby ta zmiana dla osób, których dane dotyczą. Zmiany w oświadczeniu/ informacji dotyczące ochrony prywatności, które zawsze powinny być przekazywane osobom, których dane dotyczą, obejmują między innymi: zmianę celu przetwarzania, zmianę tożsamości administratora lub zmianę sposobu, w jaki osoby, których dane dotyczą, mogą wykonywać swoje prawa w związku z przetwarzaniem”. Jeśli zatem administrator planuje przetwarzać dane osoby w innym celu niż wskazał w klauzuli informacyjnej, z którą osoba której dane dotyczą zapoznała się za pierwszym razem, to obowiązkiem administratora jest przekazać takiej osobie informację na temat tego INNEGO celu przetwarzania wraz ze stosownymi informacjami. Zgodnie z art. 13 ust. 4 RODO, administrator nie ma obowiązku podawania osobie której dane dotyczą informacji zawartych w art. 13 ust. 1, 2 i 3 RODO, jeśli taka osoba dysponuje już takimi danymi. Więc wystarczy jednorazowe zapoznanie się z klauzulą informacyjną.

PYTANIE 13.

Czy czytelnik, który skończył 16 lat może założyć kartę i wypełnić zobowiązanie (gdzie potwierdza znajomość regulaminu oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych) oraz podpisać klauzulę informacyjną?

Zgodnie z art. 8 RODO, „Jeżeli zastosowanie ma art. 6 ust. 1 lit. a) [przetwarzanie na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą – przyp. autora], w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego oferowanych bezpośrednio dziecku, zgodne z prawem jest przetwarzanie danych osobowych dziecka, które ukończyło 16 lat. Jeżeli dziecko nie ukończyło 16 lat, takie przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy zgodę wyraziła lub zaaprobowwała ją osoba sprawująca władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem oraz wyłącznie w zakresie wyrażonej zgody.” Granica wieku 16 lat odnosi się do więc wyłącznie do usług społeczeństwa informacyjnego i nie może mieć zastosowania do przetwarzania danych na potrzeby założenia, a następnie korzystania z karty bibliotecznej. Jednocześnie trzeba podkreślić, iż w opisywanym przypadku podstawą przetwarzania danych w ogóle nie będzie zgoda osoby, której dane dotyczą, a obowiązek prawny ciążyący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) – wynikający z przepisów ustawy o bibliotekach oraz ustawy – Prawo oświatowe.

PYTANIE 14.

RODO a przekazywanie spraw zgodnie z właściwością – czy spełniać obowiązek informacyjny w rozumieniu RODO skoro powiadamy tylko interesanta, zgodnie z Kpa, o przekazaniu jego sprawy (do załatwienia) innemu urzędowi właściwemu w sprawie?

Organ, do którego dana sprawa wpłynęła ma obowiązek spełnić obowiązek informacyjny również w przypadku, gdy przekazuje sprawę wg właściwości rzeczowej lub miejscowej innemu organowi, gdyż w pewnym, ograniczonym zakresie również będzie on administratorem danych wnioskodawcy. Zawiadomienie o przekazaniu sprawy według właściwości powinno zatem również zawierać informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO, w zakresie danych przetwarzanych w organie przekazującym – chyba, że osoba posiada już te informacje a zakres tych informacji lub ich treść nie uległy zmianie.

PYTANIE 15.

Publikacja imion i nazwisk pracowników urzędu (bez anonimizacji) w protokołach z komisji rady i sesji rady gminy.

Zgodnie z art. 11b ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy. Oczywiście jest, że w treści protokołów znajdować się będą dane osobowe, jednak w odniesieniu do danych pracowników urzędu nie zachodzi potrzeba ich anonimizacji. Ograniczenie prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na prywatność osoby fizycznej, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji.

PYTANIE 17.

Czy z lekarzem/ośrodkiem medycyny pracy należy zawrzeć umowę powierzenia?

Wydaje się bezzasadnym zawieranie umowy powierzenia, ponieważ w przypadku zlecenia wykonania usług przeprowadzenia określonych badań lekarskich pracodawca podaje wyłącznie liczbę osób skierowanych na badanie. Nie dochodzi tu do przekazywania danych osobowych. Pracownik zgłaszając się do przychodni podaje swoje dane i to przychodnia staje się ich administratorem. Zaleca się, aby na fakturze od lekarza medycyny pracy nie wskazywać nazwisk poddanych badaniu pracowników a jedynie ich liczbę.

Umowa powierzenia jest w tej sytuacji nieadekwatna, dlatego, że umowę powierzenia zawiera się wtedy, gdy podmiot przetwarzający wykonuje operacje na danych dostarczonych przez administratora i w każdej chwili na żądanie administratora ma obowiązek je usunąć albo zwrócić. A ośrodek medycyny pracy nie ma prawa usunąć danych pacjenta skierowanego na badania, gdyż przetwarza te dane na podstawie obowiązku wynikającego z przepisu prawa (ustawa o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta i odpowiednie akty wykonawcze). Relacja pomiędzy pracodawcą a przychodnią nie jest relacją pionową (przetwarzanie danych w imieniu administratora) a relacją poziomą (są to dwaj administratorzy o równorzędnych prawach). Za zgodą pracownika może dojść do przekazywania między nimi danych (gdy np. ośrodek odsyła zbiorczo wszystkie orzeczenia, a nie wydaje ich każdej badanej osobie z osobna), ale do wykonania takiej operacji nie jest konieczne zawarcie umowy powierzenia.

PYTANIE 16.

Czy po zawarciu umowy, o której mowa w art. 28 RODO, administrator powinien/może nadawać pracownikom podmiotu przetwarzającego lub samemu temu podmiotowi upoważnienia do przetwarzania danych?

Zgodnie z art. 28 ust. 3 lit. a RODO, umowa lub inny instrument prawny na podstawie którego następuje powierzenie przetwarzania danych osobowych, stanowią w szczególności, że podmiot przetwarzający przetwarza dane osobowe wyłącznie na udokumentowane polecenie administratora. Jak zaś stanowi art. 29 RODO, podmiot przetwarzający oraz każda osoba działająca z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego i mająca dostęp do danych osobowych przetwarzają je wyłącznie na polecenie administratora, chyba że wymaga tego prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego. Wynika z tego, że upoważnienia konkretnych osób do przetwarzania danych osobowych może dokonać sam podmiot przetwarzający, w zakresie, w jakim pozwala mu na to polecenie administratora.

PYTANIE 18.

Czy z firmą prowadzącą szkolenia BHP należy zawrzeć umowę powierzenia?

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że szkolenia, choć obowiązkowe, są często prowadzone nie przez zewnętrzną firmę, a zatrudnionego przez administratora danych specjalistę ds. BHP.

Jeżeli administrator zdecydował się jednak na zewnętrznego podmiotu, który obsługuje go w tym zakresie, należy podpisać umowę powierzenia (to może być część umowy na usługi lub zlecenia, nie ma obowiązku podpisywania oddzielnego dokumentu). W takim przypadku administrator powierza bowiem innemu podmiotowi zadanie, które mógłby zrealizować samodzielnie (i z którym wiąże się przetwarzanie danych, których jest administratorem). Osoba wykonująca zadania służby BHP, będąca jednocześnie pracownikiem, przetwarza dane osobowe innych pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dane te mogą być przetwarzane tylko i wyłącznie przez osoby, które działają z upoważnienia administratora. W sytuacji, gdy zadania służby BHP powierzono specjalistom spoza zakładu pracy np. firmie zewnętrznej, administrator zobligowany jest do zawarcia umowy powierzenia danych osobowych. Umowa taka nakłada na podmiot, któremu dane powierzono do przetwarzania, obowiązek odpowiedniego zabezpieczenia danych, zgodnie z wytycznymi, zawartymi w RODO. Podmiot ten musi upoważnić swoich pracowników do przetwarzania danych osobowych otrzymanych do przetwarzania (dane otrzymane od swojego klienta).

W związku z powyższym, w przypadku szkolenia przeprowadzanego przez firmę zewnętrzną wyłącznie na terenie administratora, możliwe jest mieć upoważnienie prowadzącego szkolenie do przetwarzania danych osobowych, jednak musiałby zagwarantować, że tych danych nie będzie przetwarzał poza siedzibą administratora.

PYTANIE 19.

Czy w przypadku Karty Dużej Rodziny, gdzie administratorem jest Burmistrz/Wójt, należy zawrzeć umowę powierzenia danych osobowych z Kierownikiem OPS?

Przepisy ustawy o Karcie Dużej Rodziny wyraźnie wskazują wójta jako administratora danych osobowych przetwarzanych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z ustawy (art. 21 ust. 2). Wykonywanie tych zadań wójt może zlecić np. ośrodkowi pomocy społecznej lub innej jednostce organizacyjnej gminy, co oczywiście będzie się wiązało z koniecznością powierzenia przetwarzania danych osobowych takiej jednostce. Zgodnie z art. 28 ust. 3 RODO, przetwarzanie przez podmiot przetwarzający odbywa się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego. Jako że przepisy ustawy o Karcie Dużej Rodziny nie odwołują się wprost do konstrukcji powierzenia przetwarzania danych i nie zawierają niezbędnych elementów wynikających z art. 28 RODO, konieczne jest zawarcie umowy z jednostką, która będzie pełniła funkcję podmiotu przetwarzającego albo uregulowanie tej kwestii np. w uchwale zlecającej jednostce organizacyjnej gminy realizację zadań związanych z przyjmowaniem wniosków i wydawaniem Kart Dużej Rodziny.

PYTANIE 20.

Czy podczas organizacji i przeprowadzenia wyborów powinniśmy zachować jakieś szczególne warunki ostrożności podczas przetwarzania danych – przykład spis wyborczy - wyborca podchodzi po kartę głosowania jednocześnie odnajdując się w spisie w którym znajdują się dane osobowe innych osób tj. imię nazwisko adres zamieszkania oraz podpis świadczący o obecności w lokalu wyborczym? Czy powinniśmy wyposażyć lokal wyborczy w nakładki uniemożliwiające odczytanie danych osobowych innych osób?

Na administratorze ciąży obowiązek przetwarzania danych osobowych zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 RODO, w tym zgodnie z zasadą integralności i poufności (art. 5 ust. 1 lit. f RODO), w myśl której dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych.

Konieczne jest zatem takie zorganizowanie działania lokali wyborczych, aby przetwarzanie w nich danych osobowych przebiegało w sposób zgodny z prawem – dotyczy to również procedury wydawania kart do głosowania. Wybór konkretnych środków bezpieczeństwa należy jednak do administratora danych.

Pomocniczo przywołać tu można fragment Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2015 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r. Rozdział IV pkt 26: „Zwrócić także należy uwagę na konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych wyborców ujętych w spisie, w tym przed ujawnieniem danych osobowych innych osób przy potwierdzaniu przez wyborcę odbioru kart do głosowania. W tym celu komisja stosuje nakładki na spis zabezpieczające dane osobowe innych osób ujętych w spisie, które powinny być przekazane przez urząd gminy”.

PYTANIE 21.

Czy główna księgowa przekazując tzw. „pasek wynagrodzeniowy” może przekazać konkretną pulę takich pasków do kierowników, którzy rozdadzą to w swoich wydziałach wszystkim pracownikom czy indywidualnie każdy powinien się zgłaszać do księgowej pod odbiór takiego paska jeśli będzie zainteresowany?

Pracownicy działają na wyraźne polecenie administratora danych. Takim poleceniem są zazwyczaj upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, które upoważniają pracowników do przetwarzania danych w konkretnych zbiorach. Nie wydaje się zasadnym upoważnianie kierowników do przetwarzania danych związanych z płacami, chyba, że kierownik, jako bezpośredni przełożony, zgodnie z zakresem swoich obowiązków, określa wysokość wynagrodzenia, wysokość premii lub innych składników pensji pracownika. Jednak należy wziąć pod uwagę fakt, że na pasku wynagrodzeniowym, oprócz danych dotyczących wysokości wynagrodzenia, mogą znajdować się również dane dotyczące potrąceń (np. spłata pożyczki z ZFŚS), a do takich danych kierownik nie powinien mieć dostępu. W związku z tym, przekazywanie kierownikowi pasków wynagrodzeniowych w celu rozdania ich pracownikom mogłoby naruszać zasady ochrony danych osobowych. Co do zasady dane dot. płac nie powinny wychodzić poza komórkę płacową. Osobisty odbiór pasków wynagrodzeniowych od osoby naliczającej płace leży więc w interesie pracownika.

Ewentualnie, „paski” mogą zostać tak złożone i spięte zszywaczem, aby ich zawartość nie była widoczna dla kierowników.

PYTANIE 22.

Czy na liście obecności można wymienić na jednej stronie kilku pracowników w kolumnach, czy każdy pracownik powinien mieć oddzielną stronę?

Dane identyfikacyjne pracowników w postaci imienia i nazwiska mogą być udostępniane przez pracodawcę również na zewnątrz, na co wskazuje np. stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2003 r. (sygn. I PK 590/02), które należy uznać za aktualne również w obecnym stanie prawnym: „nazwisko i imię jest skierowanym na zewnątrz znakiem rozpoznawczym osoby fizycznej i ujawnienie go w celu jej identyfikacji nie może być zasadniczo uznane za bezprawne, o ile nie łączy się z naruszeniem innego dobra osobistego, np. czci, prywatności lub godności osobistej. Ujawnienie przez pracodawcę nazwiska (imienia) pracownika bez jego zgody nie stanowi bezprawnego naruszenia dobra osobistego, jeżeli jest usprawiedliwione zadaniami i obowiązkami pracodawcy związanymi z prowadzeniem zakładu, jest niezbędne i nie narusza praw oraz wolności pracownika”. Ponadto Sąd w powyższym wyroku wskazał, że „najistotniejszym składnikiem zakładu pracy (przedsiębiorstwa) są ludzie, a funkcjonowanie zakładu wiąże się nierozłącznie z kontaktami zewnętrznymi – kontrahentami, klientami (...).

Dlatego pracodawca nie może być pozbawiony możliwości ujawniania nazwisk pracowników, zajmujących określone stanowiska w ramach instytucji. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do sparaliżowania lub poważnego ograniczenia możliwości działania pracodawcy, bez żadnego rozsądnego uzasadnienia w ochronie interesów i praw pracownika (...).

Imiona i nazwiska pracowników widnieją na drzwiach w zakładach pracy, umieszcza się je na pieczętkach imiennych, pismach sporządzanych w związku z pracą, prezentuje w informatorach o instytucjach i przedsiębiorstwach, co oznacza, że zgodnie powszechną praktyką są one zasadniczo jawne”. Tym bardziej zatem jest uzasadnione, a nawet wskazane, aby imiona i nazwiska pracowników były udostępniane wewnątrz zakładu pracy. Na listach nie powinna być jednak ujawniana ewentualna przyczyna nieobecności w pracy, tj. urlop wypoczynkowy czy zwolnienie lekarskie.

PYTANIE 23.

Czy Powiatowy Rzecznik Konsumentów ma obowiązek informowania konsumentów w związku z RODO? (czy musi przekazywać klauzulę informacyjną dla swoich interesantów)

Powiatowy Rzecznik Konsumentów przetwarza dane osobowe w celu ochrony interesów konsumentów. Mamy więc do czynienia z przetwarzaniem niezbędnym do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c RODO, którego celem jest realizacja ustawowych zadań Powiatowego Rzecznika Konsumenta. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 37 w zw. z art. 39 oraz 42 ust. 1-5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 798). Podanie danych osobowych Powiatowemu Rzecznikowi Konsumentów jest dobrowolne, ale konieczne dla celów związanych z ochroną praw konsumentów. W związku z tym, że wykonywanie obowiązków Powiatowego Rzecznika Konsumentów wiąże się ze zbieraniem i przetwarzaniem danych osobowych, to jak najbardziej jest on zobowiązany do spełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 RODO.

PYTANIE 24.

Niektóre Zespoły ds. Orzekania, gdzie funkcje IOD pełni osoba z firmy zewnętrznej twierdzą, że obowiązek informacyjny będzie wystarczający poprzez wywieszenie owej informacji na tablicy ogłoszeń i stronie BIP jednostki. Proszę o wyjaśnienie tejże kwestii.

Właściwe dostosowanie treści klauzuli informacyjnej oraz wybór formy jej przedstawienia jest niezwykle ważny z punktu widzenia zasady rozliczalności. To na administratorze danych będzie bowiem ciążył obowiązek udowodnienia, że akurat taki rodzaj komunikacji był w danym przypadku najbardziej właściwy. W niektórych ustawach szczególnych zmienianych w związku z rozpoczęciem stosowania RODO ma zostać przyjęte rozwiązanie, zgodnie z którym dany podmiot publiczny realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 13 RODO poprzez zamieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej, na stronie internetowej oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie tego podmiotu. W projektowanych zmianach Kodeksu postępowania administracyjnego jako zasadę zaproponowano udzielanie przez organ informacji, o których mowa w art. 13 RODO przy pierwszej czynności skierowanej do osoby.

Pamiętać jednocześnie należy, że w art. 13 ust. 1 RODO mowa jest o podawaniu przez administratora informacji podczas pozyskiwania danych osobowych. Grupa Robocza art. 29 w Wytocznych dotyczących przejrzystości na mocy rozporządzenia 2016/679 (WP260), podkreśla, iż „(...) osoba, której dane dotyczą, nie powinna być zmuszona do poszukiwania informacji; powinno być dla niej natychmiast oczywiste, gdzie i jak można uzyskać dostęp do tych informacji (...) administrator danych musi podjąć aktywne działania w celu zapewnienia przedmiotowych informacji osobie, której dane dotyczą, lub aktywnie skierować osobę, której dane dotyczą, do miejsca, gdzie takie informacje się znajdują (np. poprzez bezpośredni link, kod QR, itd.). Osoba, której dane dotyczą, nie musi podejmować aktywnych działań w celu znalezienia informacji, o których mowa w tych artykułach, wśród innych informacji, takich jak regulamin korzystania ze strony internetowej lub aplikacji”.

Rekomendowaną przez Grupę roboczą praktyką jest uzupełnianie urzędowych wzorów formularzy/wniosek o klauzulę informacyjną.

PYTANIE 25.

Jaka dokumentacja jest niezbędna w kwestii RODO w jednostce samorządowej (czy można określić jednoznacznie minimalny zakres takiej dokumentacji)?

Opracowanie dokumentacji zgodnej z RODO musi być poprzedzone wieloaspektową analizą i oceną ryzyka. Następnie należy wdrożyć system bezpieczeństwa danych osobowych. Ten system musi być cały czas zarządzany i udoskonalany. Samo posiadanie dokumentacji nie wystarczy. Trzeba wdrożyć skuteczne i realnie funkcjonujące procedury, polityki bezpieczeństwa i instrukcje zarządzania systemami informatycznymi itd. zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami, ewentualnie posiadaną dokumentację zaktualizować i uzupełnić. W skład dokumentacji związanej z przetwarzaniem danych osobowych w danej jednostce mogą wejść np.:

- 1) Polityki ochrony danych osobowych, np. Polityka bezpieczeństwa i instrukcje zarządzania systemami informatycznymi (środki techniczne i organizacyjne itd.),
- 2) Rejestr Czynności Przetwarzania Danych Osobowych (ADO) lub Rejestr Wszystkich Kategorii Czynności Przetwarzania Dokonywanych w Imieniu Administratora (jeżeli podmiot przetwarzający),
- 3) wzory klauzul zgód na przetwarzania danych osobowych,
- 4) wzory klauzul informacyjnych o przetwarzanie danych osobowych,
- 5) wzór umowy na przetwarzanie danych osobowych lub wzór umowy o współadministrowaniu (o ile są potrzebne),
- 6) rejestr upoważnień na przetwarzanie danych osobowych i wzór upoważnienia na przetwarzanie danych osobowych,
- 7) procedurę w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych i rejestr naruszeń ochrony danych osobowych,
- 8) procedurę prostowania i usuwania danych osobowych
- 9) i inne.

Samo RODO wymaga wprost tylko posiadania Rejestrów, z pkt. 2) i dokumentowaniu wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych. RODO mówi o odpowiednich Politykach ochrony danych. Dlatego każdy podmiot powinien posiadać adekwatną dokumentację. Ponadto, zgodnie z zasadą rozliczalności (art. 5 ust. 2 RODO), każdy administrator (podmiot przetwarzający) musi być w stanie wykazać: przestrzeganie zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych, wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych.

PYTANIE 26.

RODO a ustawa o cyberbezpieczeństwie.

Ustawa o cyberbezpieczeństwie z 5.07.2018 r. w rozdz. 5 art. 21 wskazuje na obowiązek wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za utrzymywanie kontaktu z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

Tym samym podanie danych kontaktowych jako obligatoryjne zostało określone w Ustawie, a warunkiem jego stosowania jest określenie w zakresie obowiązków pracownika realizacji zadań wynikających z tej ustawy (ale również innych, związanych z obronnością a nie wynikających z tej ustawy).

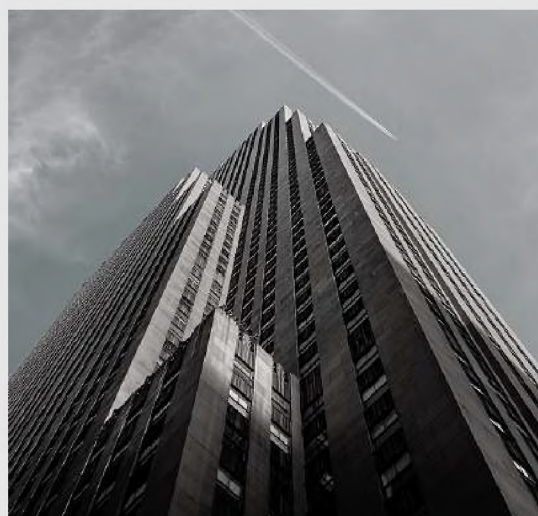
Dodatkowe dane osobowe, niezbędne do realizacji zadań ustawowych, czyli dane kontaktowe osób odpowiedzialnych za realizację planów kryzysowych, które osoba wskazana na podstawie art. 21 powinna posiadać (imię, nazwisko, nr telefonu, adres zamieszkania) również mieszczą się w grupie danych, których podanie jest obowiązkowe do tego celu. Niezbędne jest wskazanie tego obszaru w zakresie obowiązków pracownika. Przyjęcie art. 6 ust. 1 lit. a skutkowałoby brakiem możliwości kontaktu z osobami, a tym samym niemożnością realizacji zadań ustawowych.

PYTANIE 27.

Jak należy uregulować przetwarzanie danych osobowych w umowach zawieranych po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, których stronami będą statio fisci Skarbu Państwa reprezentowana przez dyrektora generalnego (w ramach jego kompetencji) oraz spółka świadcząca usługi utrzymania systemów informatycznych.

Między statio fisci, a spółką dochodzić będzie w tym przypadku do powierzenia przetwarzania danych osobowych, a zatem relacja ta będzie musiała spełniać wymogi określone w art. 28 RODO. Przetwarzanie danych przez podmiot przetwarzający – czyli spółkę – musi odbywać się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora, określają przedmiot i czas trwania przetwarzania, charakter i cel przetwarzania, rodzaj danych osobowych oraz kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora (zgodnie z art. 28 ust. 3 RODO).

Projekt:

Wydział Komunikacji,
Ministerstwo Cyfryzacji

